

STADSMANIFEST

DE STAD IS AAN ZET!

LEIDEN, 14 FEBRUARI 2014

CDA AMSTERDAM
CDA ROTTERDAM
CDA DEN HAAG
CDA UTRECHT
CDA EINDHOVEN

.....

.....

1: DE STAD IS AAN ZET!

Wat het CDA betreft is de stad aan zet. Mensen hebben het beste voor met hun buurt en stad. Daarom willen wij ruimte voor buurt en stad. Aan 'politiek Den Haag' vragen wij: Ondersteun de initiatieven uit de stad en probeer daar niet teveel zelf op te sturen. Want: je gaat erover, of juist niet. En wat ons betreft gaan wij er in de stad zelf over. Met elkaar als bewoners van de stad. Want met elkaar maken we de stad!

Wij willen de lokale democratie ruimte geven om de problemen van de stad aan te pakken en de kansen van de stad aan te grijpen. Daarbij horen stadsbestuurders die zorgvuldig, toegankelijk, transparant en daadkrachtig zijn.

Goed wonen, werken en verblijven in de stad betekent voor ons het volgende:

- ❖ DE ECONOMIE OP GANG: MINDER REGELS, MEER BANEN
- ❖ RUIMTE VOOR FAMILIE & VERENIGING
- ❖ JA TEGEN FATSOEN, NEE TEGEN HUFTERIGHEID
- ❖ EEN PLEK IN DE STAD VOOR OUDEREN
- ❖ MIDDENINKOMENS: OOK IN DE STAD
- ❖ VERANTWOORDELIJK BESTUUR

❖ DE ECONOMIE OP GANG: MINDER REGELS, MEER BANEN

De steden zijn de economische motor van Nederland. Om Nederland uit de crisis te krijgen moeten de steden dus het voortouw nemen. Dat begint met het geven van ruimte aan bedrijven die creëren van nieuwe banen creëren. Steun daarbij juist het MKB en niet alleen grote bedrijven. Juist in de steden zouden ZZP'ers moeten kunnen doorgroeien tot ondernemingen. Steden bulken bovendien van kennis en innovatie. Steden moeten dan ook alle ruimte krijgen voor economische en maatschappelijke initiatieven. Daarom:

- Alle ruimte voor het MKB en voor vernieuwing (innovatie): een eerlijke economie met minder belasting en minder bureaucratie!
- De randvoorwaarden op orde: bereikbaarheid, goed onderwijs/gebruik van kennis en flexibiliteit op het stadhuis!

❖ RUIMTE VOOR FAMILIE & VERENIGING

Of mensen nu alleen wonen, in een gezin of anders; iedereen heeft wel familie en/of vrienden. Veel mensen zijn actief bij een sportvereniging of vrijwilligersorganisatie. En veel mensen zijn actief met hun burens, zoals in buurtpreventie of door gezamenlijk plantsoenen aan te leggen. Binnen de stad 'hebben' mensen sowieso vaak wat met hun 'eigen buurt', zoals de Jordaan of Charlois. Kortom, mensen zijn niet alleen maar anoniem of super-individualistisch in de stad. Als CDA maken wij ons hard voor dat buurtgevoel, voor de samenleving in het klein, voor alle mensen die iets voor elkaar willen betekenen. Het CDA wil dan ook alle ruimte, erkenning en waardering voor mensen die zich - op wat voor manier dan ook - voor elkaar inzetten. Wie meedoet heeft een streepje voor! Daarom:

- Aanmoediging van buurtinitiatieven: Mensen die wat voor elkaar betekenen worden daarbij vaker in het zonnetje gezet!
- Vrije schoolkeuze: niet de politiek, maar ouders weten het beste wat goed is voor hun kinderen, geen betutteling daarin!

❖ **JA TEGEN FATSOEN, NEE TEGEN HUFTERIGHEID.**

Mensen in de stad willen wat van hun leven maken. Als CDA vinden we het belangrijk dat we daarbij oog hebben voor de buurman of buurvrouw. Wij vinden het verschrikkelijk dat mensen die zijn overleden onopgemerkt jarenlang in huis kunnen liggen. Tegelijkertijd willen wij dat we mensen die er een rotzooi van maken ook aanspreken op hun gedrag. Vaak durven we onbeschoftheid op straat al niet eens meer aan te spreken. Toch zullen we dat meer moeten doen.

Door dit hufterig gedrag staan leefbaarheid en veiligheid onder druk in de grote stad. Het CDA wil een stad waar fatsoen geen vies woord is, maar dagelijkse praktijk. Het CDA wil geen stad van angst, maar een stad waar getreiter of vandalisme niet langer worden getolereerd. Het CDA wil paal en perk stellen aan onbeschoftheid en onverschilligheid. Dat doen we door inzet van politie en justitie, maar het begint bij het aanspreken van elkaar op verkeerd gedrag. Hoe normaal is het dat mensen die er een rotzooi van maken, zomaar hun gang kunnen gaan?! Daarom:

- Samen meer ogen op straat: in alle buurten WAAKS, buurtpreventie of burgerwachten!
- Landelijke politie met lokale focus: De stad stelt zelf prioriteiten in overleg met bewoners!

❖ **EEN PLEK IN DE STAD VOOR OUDEREN**

Het aantal ouderen in de stad groeit. Ouderen willen - en moeten door dit kabinet - ook steeds langer thuis wonen. Dat gaat echter niet als ouderen als 'last' worden beschouwd. Wij willen ouderen voldoende plek in de stad bieden. Wij willen dat mensen oud kunnen worden in hun eigen buurt, in hun vertrouwde omgeving. Daarom:

- Een 'Deltaplan Ouderenhuisvesting': meer woningen, betere en toegankelijk openbaar vervoer, en veilige straten!
- Wij staan voor de ouderenzorg! Veranderingen moeten zorg beter maken, niet verschromen.

❖ **MIDDENINKOMENS: OOK IN DE STAD**

In de stad wonen vooral mensen met hogere inkomens die prima in staat zijn huizen aan te schaffen die aan de prijs zijn en mensen met lagere inkomens die recht hebben op een sociale huurwoning. Voor de middeninkomens - de ruggengraat van de samenleving - wordt het echter vrijwel onmogelijk gemaakt in de stad te wonen. Wij willen daarom dat er meer huizen beschikbaar komen - voor middeninkomens. Daarom:

- Wij gaan de strijd aan met woonlasten: wonen moet betaalbaar blijven!
- Laat kleine ontwikkelaars bouwen waar corporaties afhaken!

❖ **VERANTWOORDELIJK BESTUUR**

Om het voorgaande mogelijk te maken heeft de stad een zorgvuldig, toegankelijk, transparant en efficiënt bestuur nodig. Kortom, een verantwoordelijk bestuur. De gemeente is er niet voor zichzelf, maar voor inwoners en bedrijven. Inwoners betalen belasting en de stad moet zorgvuldig met dit geld omgaan. Dat betekent dat de gemeente alleen die taken doet die nodig zijn en deze zo kostenefficiënt mogelijk uitvoert. Te vaak zien wij dat er slordig met financiën wordt omgegaan. Dat vinden wij onverteerbaar. Het gaat immers om publiek geld, om geld dat van de mensen in de stad is. Wij hebben onze ideeën over lokale autonomie en lokaal bestuur verder uitgewerkt in het tweede deel van dit manifest: '*De stad maakt het verschil!*'. In het kort:

- Lokaal geld, lokaal besteed: echte stedelijke autonomie, geen uitvoeringsloket!
- Eigen bestuur: raadsverkiezingen en burgemeesterskeuze bepalen we zelf wel!

2: DE STAD MAAKT HET VERSCHIL!

Het regeerakkoord van VVD en PvdA bevatte mooie woorden over 'eigen kracht' en het 'sociale netwerk' dat lokaal aanwezig is. De liefde voor gemeente en stad lijkt dus groot. Helaas blijkt het om duur betaalde liefde te gaan. Het kabinet bezuinigt ten koste van de stad. Vooral door taken voor veel minder geld te decentraliseren. Een cadeau voor eigen rekening dus. Prima dat de autonomie van de stad wordt versterkt, maar dat gebeurt met fikse kortingen en in een te hoog tempo. Daardoor dreigen vooral ouderen en mensen met een zorgbehoefte de dupe te worden. Wij zijn geen cynici. De bedoelingen zijn vaak goed. Maar de optelsom van al die goede bedoelingen, decentralisaties en beperkte budgetten is dat er ongelukken van kunnen gaan komen. Als belangrijke voorzieningen voor mensen voortaan lokaal worden aangestuurd, dan zal de stad ook voldoende budget en adequate zeggenschap moeten krijgen. En als de stad hier voortaan over gaat, dan zullen mensen in de stad daar ook de lokale politiek op moeten kunnen aanspreken. Het CDA wil daarom dat de stad voldoende budget en zeggenschap krijgt om deze belangrijke voorzieningen te kunnen organiseren. We willen voorkomen dat mensen straks tussen wal en schip belanden, omdat 'Den Haag' naar de stad wijst en de stad naar 'Den Haag'.

Veel mensen vinden dat het in 'Den Haag' de verkeerde kant opgaat en verliezen vertrouwen in politiek en bestuur. Als we naar de TV kijken, dan lijkt Nederland soms ook alleen bestuurd te worden vanuit 'politiek Den Haag'. De echte kracht huist echter lokaal; de steden zullen het moeten doen. Het CDA wil daarom alle ruimte voor de stad. Dat betekent inderdaad loslaten voor 'Den Haag'. Niet in de weg lopen dus. Voor het CDA horen bestuur en politiek zo dicht mogelijk bij mensen te liggen. In de stad kan het wel!

Mensen moeten er op kunnen vertrouwen dat het met hen, hun gezin, hun buurt en hun werk weer de goede kant opgaat. Vandaar onze voorstellen die betrekking hebben op belangrijke zorgen van mensen; economie, werk, wonen en de manier waarop we met elkaar omgaan. De politiek kan echter niet alles organiseren. Dat hoeft ook niet, want mensen organiseren juist heel veel zelf, in familieverband, met vrienden of met burens. Het CDA gelooft in mensen:

Initiatief nemen wordt beloond! Het CDA wil ruimte voor buurt en stad. Steden zijn immers geen uitvoeringsinstanties van 'Den Haag', maar bolwerken van vernieuwing. Steden en mensen uit de stad moeten zelf initiatieven kunnen nemen.

Daar waar de politiek wel een rol heeft, vinden wij dat dit zo dicht mogelijk bij mensen moet zijn. In de stad zelf dus. Mensen zijn over het algemeen ook meer tevreden over het functioneren van het lokale bestuur. De conclusie ligt dan ook voor de hand: ***laat steden zichzelf besturen***. Geef ze de ruimte. Maar dat gebeurt te weinig.

De bekende Amerikaanse politicoloog Benjamin Barber laat zien dat dit probleem overigens niet uniek Nederlands is. Hij beschrijft in zijn boek 'If Mayors Ruled The World' hoe nationale overheden te vaak oplossingen in de weg staan en het werk van lokale bestuurders frustreren. Hij complimenteert het pragmatisme van stadsbestuurders. Als de nationale politiek er zo slecht in slaagt om te overtuigen op nationale schaal, zullen we dan de steden aan de stadsbesturen overlaten? Steden zijn juist de bolwerken van ontwikkeling en vernieuwing. Denk bijvoorbeeld aan een 'Buurthuis van de Toekomst' in de stad Den Haag. Het CDA wil dat een aantal zaken veranderen. Om te beginnen: 'Den Haag' zal haar beperkingen moeten onderkennen. De wereld

wordt niet beter van Haagse instructieboekjes voor lokale taken. Van afvalverwerking tot jeugdgezondheidszorg, van bijstand tot huisvesting, van ouderenzorg tot overlastbestrijding: te vaak krijgen stadsbestuurders voorschriften die niet helpen om problemen van mensen op te lossen. Daarom: laat het los. ***Geef ruimte en verantwoordelijkheid.***

Nog een oproep: ***accepteer verschil.*** Als de stad verantwoordelijk is, dan bepaalt de stad zelf hoe een probleem moet worden aangepakt. Daardoor ontstaan verschillen. Het woord 'rechtsongelijkheid' is niet zonder meer van toepassing: als een stad zelf verantwoordelijk is, gaat het nu eenmaal in Groningen soms anders dan in Tilburg. Kortom: Als de stad Utrecht voor zogeheten 'scharrelondernemers' een regelvrije zone wil aanwijzen om de economie aan te jagen, dan moet Utrecht dit vrij van Haagse regels kunnen doen. Als een buurt in Rotterdam een sportveld wil aanleggen, dan moet deze buurt daarvoor de ruimte krijgen door dit via een buurtinitiatief in te brengen. En als Amsterdam de wijkverpleegkundige of thuiszorg intensiever wil inzetten dan Eindhoven, dan moet zij dit gewoon kunnen doen.

Het CDA wil afstappen van lokale verkiezingen die tegelijkertijd plaatsvinden. Lokale verkiezingen zijn wat ons betreft voortaan echt lokaal, doordat zij op verschillende tijdstippen worden georganiseerd. Ongelijke tijdstippen zijn geen probleem maar juist wenselijk. Ze 'bevrijden' de lokale verkiezingen van 'nationale lijsttrekkersdebatten'. Als mensen hun vertrouwen verliezen in de lokale bestuurders, dan stuurt de gemeenteraad de wethouders en in uitzonderlijke gevallen zelfs de burgemeester naar huis. In ultimo is het woord opnieuw aan de kiezer. ***De raad krijgt daarmee de mogelijkheid om nieuwe verkiezingen uit te schrijven.***

En: ***de burgemeester zal voortaan gekozen moeten worden.*** Den Haag moet zich dus maar niet meer bemoeien met de burgemeesterskeuze, dat kan de lokale raad prima zelf. Als CDA gaan we werk maken van de invulling van de gekozen burgemeester. We willen daarbij kijken naar het Belgisch systeem (het aanwijzen van de burgemeester bij collegeonderhandelingen), maar ook daarbuiten. Voor de burgemeester zal ook gelden: als hij of zij het echt te bont maakt, dan moet het mogelijk zijn hem of haar naar huis te sturen.